

die seker herte Hertoge dan wesen sal
 Op te pene vanden ewigen Ban/ ende
 verbuerte vande goedē/ desselvs Prin-
 cen van Orangen. Om te antwoorden
 op sulcken eynden ende conclusien als
 die voorszreuen Procureur generael
 impetrant/ tegbens hem sal willen ne-
 men ende kiezen. Ende voorts meer/
 als breder inden voorszreuen openen
 Breuen is verhaelt. Shedaen onde-
 missel vanteeken/ ten dage/ maende en
 Jaer voorszreuen / Onder stont ghe-
 schreuen aldus: Shcollatoneert ende
 beuonden accorderende/ Sy my/ ende
 gheteekent/ Amibbet.

D A N T V V O O R D E D E S

N°. 2. Princen van Orangen, opte brieuen
 van Dagemente vanden Pro-
 cureur generael.

W

Ik die
 Procureur/ Ich
 heb ontfangen de
 Copie vanden Da-
 gementē/ v welck
 ghy tot minen laste / by openbaere
 Stroepinghe heb doen exciteren
 ende vercondighen/ Ende ter heeten
 nemende die beschuldigen / daer tuss
 ghe-

ghefelt/ gelüch een heere van mindere
 qualiteyt behoort te doene: En begere
 ick gheen sake so sere / (gelüchick oock
 mitter daet noch hope te doen bliücken)
 als van my daer tegen wettelick / ende
 soe dat behoort / te stellen / ende te ver-
 antwoorden / ende en bin oock van ge-
 der meyninghen / van inde herten oec
 onwetende eenich achterdencken te la-
 ten / van dat ick mijn Eere ende der ver-
 bintnisse die ick den Coeninc schut-
 dich bin / niet ghenoech en soude ghe-
 daen hebben / oft dat ick my soude qua-
 lick ghequeten hebben inden Staten /
 Lasten ende Diensten / daer aff sündere
 Praiesteyt eertijden beliest heeft / my
 te voorszey / oft in andere saken. En
 verhoope wel te bewüsen / mit goeden
 Redenen / en verclaringen van mindere
 Outschult / ende Verantwoordinghe /
 dat mijne goede lanckduerige ende ge-
 trouwe diensten / onkosten ende scha-
 den / daer in ick ter oorzaken vandē sel-
 uen diensten ghecomen bin / verre zün-
 te bouen gaende mijn Verbintnissen /
 enda die gunsten my ghedaen.

Wits dē welcken ic goede redene en
 oorzake hebbe / om gheen mindere be-
 geerte te hebben / datmen in dese calcu-
 latie trede / dan die gene die door afre-
 koning

2. **Wettunge en stuytunge van erkenschap**
 2. **pen / verhoep en verwacht sijne saken**
 2. **te boorderen ende raddresseren. Maec**
 2. **alfootghene dat wy meest begheren /**
 2. **ende voor ons nemen / dickwils is het**
 2. **leste datmen te wercke can ghestellen /**
 2. **willende behoorzliche en by orde / soet**
 2. **betaemt / voort varen / gelijk ooc daer**
 2. **om die Medicijn oft Chirurgijn niet en**
 2. **soect de wonde / (hoe groot oft sozche-**
 2. **liche dat die sy) te ghenesen ende tohe-**
 2. **len / by en hebbe yerst den grondt ende**
 2. **hunnieren der seluer / daer to hequaem**
 2. **gemaecht. Noch oock de Soutw-mee-**
 2. **ster en bestaet dat werc te makē / by en**
 2. **hebbe tselue eerst wel gefundeert. Soo**
 2. **bin ick van gelijken / door de qualiteit**
 2. **van uwen boorschzeuen Dagemente /**
 2. **benoodicht eude bedwonghen / van die**
 2. **verclaringhe ende bewijsinghe vander**
 2. **boorschzeuē mijne onschult / alnoch wt**
 2. **te stellē / ter tijt toe dat uwe boorschze-**
 2. **uen Beschuldigen sullen wesen ghe-**
 2. **daen voor competente / bequame en n;**
 2. **suspecte Richters / daermen sal mogen**
 2. **verhoopen / dat behoorlick Osgard sal**
 2. **worden ghenomen / opt ghene men sal**
 2. **comen allegeren / en ooc geprocedeert**
 2. **worden tot absolutie oft cōdematie /**
 2. **na den hof sijn en gelegenths der salien.**
 2. **Daer**

Waer en tuffchen ick mi ſeluen ſal
 moeten vertrooſten mitte Exempelen
 (daer die hiſtorien vol af zijn) vanden
 ghenen die om met perſtel van hare
 Eue/ en verlies van hunner Eeden/
 te hebben bewaert/ en vermoedert die
 Staten/ Landen ende Incomingen van
 haren Coningen/ Princen en Meeren/
 hebben gheweest/ niet alleen ſchandelt
 voortgeroepen en gheblameert/ maet
 nock (crügende in ſtede van loof ende
 bekentemiffe/ ſchamelicke ende open-
 bare Straffe) gedoot/ geexecuteert/ ge-
 bannen ende veriaecht/ en hebben moe-
 ten ſien dat die verdienſten ende bergel-
 dingen van benne goede dienſten/ ſijn
 toegeworpen geweest den getten. Dit
 aldermiſt hadden verdient.

Het welk ick mi vrendt vindende
 bin in deſen onſen tijden/ hae dien men
 nu nock den alder onnoſelſte/ conlich-
 telyck/ niet alleens ſuspect/ maer nock
 odieur ende abominabel man/ midts
 doende alleenlick ſoo vele/ door enige
 toegomect Perſonen/ dat hy worde
 gheacht ende gehonden voor een ket-
 ter. Want ſelue punct/ gewonten ſij-
 de/ ſal hy beunden/ niet alleen tot alle
 ſijne dienſten/ weldaden ende verdien-
 ſten zijn verghoten. Maer oock dat alle
 goede

goede p^resumptien en ghevoelen/ hem
 benomen wesende / by is blijuende su-
 spect ende in vrese van beschuldicht te
 worden van rebellien/opzoor en moy-
 terijē. Na int generael van alle den spe-
 cien van misdaden ende delicten diemē
 mach begripen onder den Tⁱt^el ende
 name van ghequetster Maiessteyt. En
 dat meer is/midts dien dat alle accusa-
 tien vander gepretendeerde Ketterijē/
 soo grotelick inden haet sijn in dese te-
 genwoordige tijden / so eest by na van
 noode / om die selue te straffen/sonder
 daer mede eenige verbitteringe oft af-
 keer te maken inden herten vanden ge-
 nen/diemen in dienste begheert te hou-
 den / datmen tselfde bedeckt mitten
 mantel der misdaden ende delicten van
 gequetster Maiessteyt/ vanden welckē
 nochtans sulcke beschuldichde / te ver-
 greffs arbeydt hem te verantwoorden
 en ontschuldigen/booz den genen/dien
 by voelt hem suspect te houden vander
 seluer Ketterijē/ Want na dien de sel-
 ue misdadē niet en sijn de oprechte oor-
 sakenoch redene / waerom dat by ver-
 vlicht/aengetast/ gheuangen ende be-
 schuldicht wordt/ so en can by niet ver-
 hopen eenighe absolutie oft onslagin-
 ghe/ al dede by oock opentlick blijcken
 van

van sñder onschult: Maer moet liden/
dat / onder het decksel ende pzetert der
boozschreuen delicten / by worde gecon-
denneert / oft so verre sijn Onschult te
seer claer is / dat hy dooz vertrecken en
Wtstellighen van procederen / ver-
wachte een ewighe ende heerliche ge-
uanchenisse.

Thet welck alleen / genoeghsaem sou-
de moghen wesen om My geexcuseert
te houden / dat ick niet en compareere
vooz den Hertoghe van Aluen / Sou-
uerneur ende Capiteyne generael van
den Nederlanden : ende dede oock dat
men mit vele redenen beuindt / dat uwe
voozschreuen verwoezen Dagement /
is / na recht / nul / ende sulck dat ick geen
sins ghibouden en bin / den seluen ghe-
boozichte wesen.

Want bouen dien dat de Doozweer
der gem wete / summarie oft insinuatie
van sijnen exploit / gedaen en heeft an
mijnen persoon / daer ick my nochtans
(na voorgaende wete / der Hertoginne
van Parma / alsdoen Regente / daer aff
gedaen) my maer en heb veretrocken in
desen mynen Graeffschap van Massou /
om eenige myne sonderlinge affaren /
ghelijck ick oock aen sijnre Maesteyte
van langhe te bozen / hadde verclaect /
van

van meyninge te wesen van boene/ en
 niet om te verlopen oft te latiteren / so
 v Mandament hout/ Soo sijn noch die
 Terminen/ Dilayen ende Interuallen
 so cort/ dat het onmagtich soude we-
 sen/ datmen daer en tusschen soude we-
 sen gewaerschout vander wtroepinge/
 gedaen te Bruesseel / ende hem connen
 binden inder seker stadt/ ende vele min
 in andere noch boozder ghelegen/ daer
 den hertoghe van Alie / binnen mid-
 delen tude soude mogen reysen / want/
 midts dien dat elcken termin/ ende di-
 laye sijn cracht ende effect heeft/ soo ist
 notoic datmen regard moet nemen op
 elcken banden seluen / ende niet op die
 dzy der seker dilayen/ tsamē gewoecht
 ende by een gheboopt. Ende te willen
 prefigeren ende stellen Terminen van
 vyftchien daghen / in sulcker distancien
 als is vā hier tot Bruesseel/ en is anders
 niet / dan te proponeren geboden/ man-
 damenten ende dagementen. den wel-
 ken onmoghelijck waer te holdene.
 Ende ophoopende de boozschrecken di-
 layen/ ende dier dzy voor een nemende/
 so wort beuonden/ datmē in saken van
 so groten gewichte/ ende tegen perso-
 nen vander qualiteyt als ick bin/ pre-
 tēdeert te procederē/ by eē eenich da-
 gement/

gemenf/tegen alle Orde van Rechte
ghemercht men in ghelycke Saken/na
recht/noch fommierlich ghenoech pro-
cedert / oock onderhoudende die ghe-
woonlike maniere / die welke houdt/
datmen na dzy verſcheyden dagemen-
ten/verwozen/ten miſten na het In-
terual van thien dagen na elck/ eynde-
lick eerst come ten peremptoire/ en dat
daer neffens de Rechter hem volcome-
lyck hebbende gheinformeert vander
Stadt oft Plaetſe daer de Abſente/die
men wilt doen daghen/ hem houdt/oz-
dinere de dilayen/ na aduenant van die
diſtancie der ſeluer/ dwelck niet weſen
de gedaen by utwen voorzchreuen Da-
gemente/moet nootelic volgen/dat hy
is nul/en van gheender weerden/wel-
ke nulliteyt wort begrepen / in alle ac-
ten van Rechte / onbehoorlick ende by
incompetente gedaen.

En ſo vele te meer/ In deſen/midts
dat uwe ghepretendeerde Daghement
geen plaetſe noch macht en can grÿpen
of hebben/als ghedaen ende voortghe-
ſtelt tegen enen/ die hem houdt buyten
den Landen en Jurisdicte vanden Co-
mune/ binne den palen vande Rÿcke/ya
is een lidt en ſtaet vande ſeluen Rÿcke/
Men het welke men na recht behoort
te

te verfoecken renuoy vanden ghenen die daer zyn verdrocken / sonder datme de selue mach wtroep en met dagementen / ghedaen buyten den boorschreuen Rijke / door gepretendeerde publicatien en voortropinghe / dwelck eertiden so grootelick is geweest gheweghen / dat meest wter seluer redenen / boorzul en van gheender weerden is verclaert / het voornisse gegruen by Keyser Henrich / togē Kobrecht / den Coninck van Sicilien / daer by gewoecht / dat deselue Keyser was vergeselschapt van een machti ge heyrzcracht / de welcke suspect was dē boorschreuen Coninck Robert / gelick teghenwoordelick den boorschreuen Hertoghe van Auen oock vercken is van een armeye van Spaenglaerden / de welcke tonswaert zyn dragende sulcken herte / als elcken kennelick is.

Het welcke ymmer wel behoort genoegh te zyn / om te bewysen de nulliteyt van v boorschreuen dagement en impetratie / te meer / dat de boorschreue Hertoghe / in myn respect / is notoorlick meer rechter incompetent / dan was de boorschreuen Keyser / ten aenschou van den boorschreue Coninck van Sicilien / Ghemerct dat de Ridders vander Orde / volgende de Rechten / Statuten / en Con-

Contracten vander seluer Orde niet en mogen gedaecht worden ter causen van quade/ selicke ende boose stucken/ die sy souden moghen bedriuen/ dan alleen vooz den Beken oft' hooft/ ende haren Medebzoderen: Ja dat meer is/ men en mach niet procederen tot aenfassunge/ bewarenisse/ oft vanghenisse vanden seluen Ridders/ sonder dat het selue eerst sy gesloten en gedecreteert/ tenminsten by aduise van sesse ben me Bezwoeders/ in welken gevalle/ sy bebozen terstont gestelt te worden inder bewarenisse vanden Collegie/ en bziert delick geselschap vander voer schreuen Orde/ ende niet gehandelt mit sulckz Rigueur/ als men voozstelt te ghen onse Reuen ende Medebzoderen/ die alrede gheuaghen sijn.

Het welcke oock versterct die voorszreuen nulliteyt van uwer impetratien/ ende sonderlinge oock van die Rigoureuse clause van vangenisse/ daer in gestelt want also de minsche natuerlick genegen is tot sijn selfs bewarenisse/ so en heuet gheuen schijn oft appaentie/ da tme ons wilt doen compareren/ tussche lieden/ en vooz Rechters heel suspect/ ia ooc in geuenckenissen/ straffer en rigoureuser zunde/ dan wy
sijn

sijn ghehouden oft verbonden/ ende na
 recht behoorlick is/ na het welcke/ het
 gheuanckenisse alleenlick is dieneude/
 om hem te verskeren vanden persoon
 des gheuanghen/ ende niet om hem te
 benemen alle conuersatie/ communica-
 tie/ raedt ende aduijs/ sonder de welke
 niet mogelick en is/ dat eenige Saechte
 van importancien / sonde comen wel
 ende behoorlick beleydt ende verant-
 woort worden / d welck men nochtans
 (soo wy verstaen) mit ter Raedt heeft
 gebuycht/ ende noch doet/ aengaende
 onsen poozschreuen sdeuen ende sree-
 bezoederen.

Die welke wy oock sien geuoert te
 sijne buyten den Lande van Brabant /
 niet tegenstaende de expresse contrarie
 boozwaerden/ rechten ende contractē/
 volghende / en onder den welcken/ dat
 selue landt maer en is ghehouden ende
 verbonden ter onderdanichz van sijne
 Maesteyt. Houen dien/ dat oock het
 selue is gebuert inden persoon van ou-
 sen Sone/ de Graue van Bueren/ son-
 der enich regard genomen te hebbē aen
 sijn groote Jonckheyt / en uotoire on-
 nooselheyt / het welcke ons dient vooz
 een waerschouwinge/ dat de boozschre-
 uen Hertoge van Huen/ gheenen wille
 offt

oft meyninge en heeft / van hem te doegen na eenighe Contracten / Verbintenissen / Rechten / Wetten / oft Costuymen / en dat / also ons onmogelic soude wesen / vanden seluen eenige absolucie te vercrigen. Al deden wy oock volcomelic bliicken van onser onschult / door diergelijcke allegatien.

Midts den welcken / ende dat so wel na recht / als wt crachte van de conuentien ende verdraghe / ghemaect by der blader incoemste / begripende de voorwaerden ende voordelen / onder / ende midts den welcken / het voorszreuen Hertoochdom van Brabant / alleenlick onderdanicheit schuldich is / Sijn wy / die ons Woninghe ghehouden hebben inden voorszreuen Hertoochdomme / gefondeert / te verhouden / ende schozsen alle ghehoorzamenheydt / die wy den Coninck schuldich sijn / totter tijt toe / dat sijne Maesteyt / beter gheinformeert wesende / sal hebben gebetert en gherepareert / het ghene / dat teghens / ende in preiudit te der voorszreue blader incoemste / is ghedaen ende voortgestelt gheweest.

Waerom wy v wel hebbē willen aduertieren / ende by desen oock verclare / dat midts den Aedelen voort verhaelt /
wy

wy uwe voorszreuen Dagement ende
 citatie houden vooz uul/ en van geen-
 der weerden/ vander seluer nulliteyt/
 wel expresselic protesterende/ Oock in
 respecte van alle het gene/ dat wt crach-
 te en volghende den seluen/ ghedaen en
 verclaert sal wordē. Te meer/ gemerct
 de notoire incompetencie vande vooz-
 schreuen Hertogge van Auen/aen den
 welken de Commissie van deser saken
 inder qualiteyt van Gouverneur ende
 Capiteyn generael vande Nederlande/
 geaddresseert is. willende dat in sinen
 respecte/ en vooz so vele het van noode
 zy / dese tegenwoordige ons diene van
 onschult/ ende by ordze oock van wey-
 gberinge/ want wy metter daet/ en by
 experencie beuinden/ dat wy mits den
 Aedelen voorszreuen/ niet en soudē
 conuen verhopē/ van hem te obtinerē
 het recht/ dat onse sake mach meriterē.

Offererende ons te representeeren
 vooz de Keyserlike Maest. die Cuer-
 vorsten/ Vorsten/ Staten/ ende andere
 vanden Rijke/ oft vooz andere bequa-
 me/ ende niet Suspecte Rechters/ ende
 die waerschijnlich / sonder partialiteyt
 oft affectie/ soudē kennisse nemen/ en
 wisen na die gelegentheyt der Saken.
 Anderwerff protesterende vander nul-
 liteyt/

Weyt / dat al tghene dat by den booz-
schreuen Hertoge van Aluen / rechter
(soo voorszreuen is) incompetent / su-
spect / ende gerécuseerde / oft by de ghe-
ne die voor oft in plaetse van hē / moch-
ten worden oft wesen gecommitteert /
sal moghen ten achterdeal ende in pre-
iudicie van ons ghedaen / geseyt / geor-
donneert / gewesen ende ghedecteert
worden.

Ende want dese teghenwoordighe
alleenlyck dient / om v de voorszreuen
verclarigen / presentatien / ende pro-
testaciē te insuieren / op dat by v ende
andere / daer op worde ghenomen sul-
ken confideratie / ghelūck dat behoort /
bidde ick Godt / dat hy v mijn heere de
Procureur / hebbe in sijn salighe boede.

Gheghenen te Willenbozch / den
derden Maerte / 1578. On-
der geteckent / Guillaume de
Rassou. Ende op den rugghe
siondt gheschreuen / Men my
ken heere den Procureur ge-
nerael.

3

Ant-